

TALEPAPIR

Miljø- og
Fødevarerministeriet

”Det talte ord gælder”

Samrådsspørgsmål AL

”Hvad kan regeringen oplyse om resistensproblemer forbundet med den samtidige brug af azol-midler i landbruget, som biocid i produkter og i sundhedssektoren?”

Samrådsspørgsmål AM

”Hvad agter regeringen at foretage sig for at forhindre, at brugen af pesticider og biocider fører til resistente svampe, der kan true sundheden og være livstruende?”

Svar

Miljø- og
Fødevarerministeriet

TALEPAPIR

1. Indledning

Jeg er helt enig med Sundhedsministeren i, at vi tager resistensproblematikken meget alvorligt i regeringen. Jeg er også enig i, at denne problemstilling kræver samarbejde og udveksling af viden.

2. Manglende viden

Jeg tager problemet med resistensopbygning hos mennesker meget alvorligt, og det er noget, der skal mere i fokus, når vi i EU godkender pesticider. Det indgår allerede som et hensyn, der inddrages, når vi godkender biocider.

For at handle kræver det dog, at der i den konkrete sag er videnskabelig dokumentation for, at der er en sammenhæng mellem resistens i miljøet og resistensopbygning i mennesker.

Kun få undersøgelser viser, at de resistente svampe muligvis stammer fra andre kilder end brug af lægemidler, og der mangler viden om, i hvor høj grad smitten sker på hospitalet, i hjemmet eller fra andre kilder. Det skal der indsamles viden om, for at gøre os i stand til at

”Det talte ord gælder”

belyse de nærmere sammenhænge. Dette skal gøres i samarbejde med Sundhedsministeriet.

Afklaringen vil desuden kræve forskning. Miljøstyrelsen vil tage problemstillingen med i programmet for bekæmpelsesmiddelforskning. Der mangler blandt andet viden om i hvor høj grad de jordlevende resistente svampe udsender svampesporer, der via luften vil kunne indåndes af mennesker.

En undersøgelse fra Nederlandene fra 2017 viser, at den højeste forekomst af resistente svampe i det omgivende miljø findes i eksempelvis kompost – også til private – og i træspåner fra behandlet træ. Til gengæld viste lagerrum med bl.a. korn, majsensilage og frugtaffald ikke tegn på resistente svampe.

Træspåner fra imprægneret træ genbruges ikke i Danmark, så det er ikke en kilde her, men det vides ikke, om eksempelvis kompost kunne være en relevant kilde.

”Det talte ord gælder”

I Nederlandene bruges stofferne til dykning af særligt tulipanløg, så håndtering af løg med svampespore kan være en kilde hos dem. Denne anvendelse findes ikke i Danmark, hvor azoler fortrinsvis anvendes til sprøjtning af korn.

3. Initiativer

Jeg er glad for, at vi nu har aftalt at vi nedsætter en tværministeriel arbejdsgruppe, som skal samle den eksisterende viden og komme med forslag til, hvilken viden vi mangler.

Dette er ikke kun et problem i Danmark, og derfor har Miljøstyrelsen bedt andre lande om den viden de har samlet om denne problematik, så der kan ses samlet på det i hele EU. Jeg har også selv rejst problematikken overfor EU's sundhedskommissær, da vi mødtes d.16. marts. Miljøstyrelsen vil også rejse problemstillingen over for EU Kommissionen, så det kan tages med, når de relevante stoffer skal revurderes i EU inden for de næste år, og det er muligt, der skal ændres i EU-reglerne først.

”Det talte ord gælder”

Landbruget selv er meget opmærksom på at undgå resistens. Det er i landbrugets egen interesse, at skadevoldere kan bekæmpes effektivt. Azolerne bruges i Danmark til bekæmpelse af svampevækst i afgrøderne. I nogle tilfælde kan svampe danne toksiner i fødevarerne. Blandt andet derfor har vi behov for mere viden for at være sikre på, at vi i vores iver for at forhindre krydsresistens, ikke kommer til at skabe et andet problem for sundheden.

I pesticidaftalen 2017-2021 har vi aftalt, at der skal udarbejdes en handlingsplan mod resistens. Brug af forskellige midler, resistente kilder og mikroorganismer er nogle af de områder, vi i forvejen har fokus på. Vi skal have fokus på, om denne indsats også kan bruges i forhold til at begrænse udvikling af de azolresistente svampe, der kan være problematiske for mennesker.

Anvendelsen af azol-svampemidlerne er allerede reguleret i Danmark. Miljøstyrelsen nedsatte i 2014 doseringen af flere af azol-svampemidlerne og lagde loft over den samlede dosering af

”Det talte ord gælder”

aktivstofferne. Dette skete for at beskytte grundvandet mod udvaskning af et nedbrydningsprodukt fra disse midler.

En række af aktivstofferne i azol-svampemidlerne er i øvrigt i gang med at blive revurderet i EU.

Det vides ikke, om de nyere svampemidler indenfor stofgruppen har samme effekt i forhold til resistens udvikling. Dette skal derfor også indgå i det videre arbejde for at få mere viden.

Der kan være flere kilder til resistens hos svampe opstået i miljøet. Azol-baserede midler bruges også i en lang række biocid produkttyper f.eks. træbeskyttelsesmidler og byggematerialer til beskyttelse mod svampeangreb. Nogle azoler anvendes som konserveringsmidler blandt andet i maling og kosmetik. Inden vi tager stilling til hvad der er behov at gøre fremadrettet, har vi derfor også brug for mere viden om kilderne til azolresistente svampe for patienterne.

Jeg vil arbejde sammen med sundhedsministeren om at få denne problemstilling belyst, så

”Det talte ord gælder”

regeringen kan beslutte de initiativer, der er behov for.

Kommissoriet for den tværministerielle arbejdsgruppe vil blive sendt til udvalgene snarest muligt og vi vil orientere jer, når der kommer nyt i sagen.

Jeg vil gerne afslutte med at understrege, at jeg tager denne sag meget alvorligt. Vi vil i regeringen samarbejde om denne problemstilling på linje med vores samarbejde indenfor ”One Health” om antibiotikaresistens.

”Det talte ord gælder”